

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool De Leeuw te Zedelgem

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	17624
	Instelling	Vrije Basisschool
directeur		Peter VAN DE MOORTELE/Pol VLAEMINCK
adres		Torhoutsesteenweg 215 - 8210 ZEDELGEM
telefoon		050-20.97.90
fax		050-20.97.90
e-mail		info@basisschooldeleeuw.be
website/URL		www.basisschooldeleeuw.be
	Bestuur van de instelling	61796 - Vrije Basisscholen Zedelgem te ZEDELGEM
adres		Groenestraat 29 - 8210 ZEDELGEM
	Scholengemeenschap	120808 - De Basis te ZEDELGEM
adres		Ieperweg 9 - 8210 LOPPEM
	CLB	115121 - Vrij CLB Torhout te TORHOUT
adres		Papebrugstraat 8 - 8820 TORHOUT
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	13/12/2010, 14/12/2010, 15/12/2010
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	15/12/2010
	Datum bespreking verslag met de instelling	24/12/2010
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Ingrid Ocket
	Teamleden	Johan Lamote
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Leergebieden in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	7
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
4.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	7
4.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	9
4.3 Lager onderwijs: Nederlands	10
4.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	11
4.5 Lager onderwijs: ICT	13
5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	13
5.1 Personeelsbeheer	13
5.2 Professionalisering	13
5.3 Materieel beleid	13
5.4 Welzijn	14
5.5 Curriculum	14
5.6 Begeleiding	15
5.7 Evaluatie	15
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	17
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	19
7.1 Wat doet de school goed?	19
7.2 Wat kan de school verbeteren?	19
7.3 Wat moet de school verbeteren?	20
8. ADVIES	21
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	21

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. **SAMENVATTING**

De Vrije basisschool De Leeuw in Zedelgem profileert zich op basis van haar eigen specifieke visie. Onder het beleid van een vernieuwingsgezinde directeur heeft ze jarenlang verschillende accenten binnen haar onderwijsaanbod uitgewerkt. Momenteel bevindt de school zich op een keerpunt. Het directeursambt is sinds vorig schooljaar een duobaan. Beide directeurs proberen samen enkele nieuwe klemtonen te leggen. Ze willen meer samenhang binnen de schoolwerking creëren. De leerkrachten, die steeds veel pedagogische en didactische vrijheid kregen om hun klaspraktijk zo goed mogelijk te ontwikkelen, worden voor deze uitdaging geplaatst. Verschillende aanbevelingen uit de vorige schooldoorlichting leidden maar moeilijk tot planmatige en doelgerichte ontwikkelingstrajecten. Zo komt het dat er momenteel heel wat prioriteiten samen lopen. Dit hypothekeert een efficiënte aanpak en een gerichte ondersteuning tot op de klasvloer. Toch betekent dit geenszins dat het schoolleven nu op een wanordelijke wijze verloopt. Meerdere leerkrachten slagen erin om hedendaags onderwijs te bieden dat voldoende garanties geeft om te voldoen aan de maatschappelijke verwachtingen die de overheid stelt.

In de kleuterafdeling werken de leerkrachten hun onderwijsaanbod aan de hand van thema's uit. Ze doen dit sinds dit schooljaar op een vernieuwde manier. Al bij de vorige doorlichting was het evenwichtig nastreven van de decretale ontwikkelingsdoelen een aandachtspunt. De leerkrachten willen een efficiënte werkwijze ontwikkelen om hun activiteiten doelgericht te plannen en om de volledigheid van hun aanbod te bewaken. Ze laten zich hiervoor ondersteunen door de pedagogische begeleiding. De huidige aanpak is echter nog niet krachtig genoeg uitgewerkt om te overtuigen dat deze positieve evolutie het vooropgestelde doel zal waarmaken. De leerkrachten kunnen onvoldoende aantonen dat ze hun aanbod planmatig op het ontwikkelingsniveau van de kleuters afstemmen. Ze volgen de ontwikkeling van de kleuters onvoldoende doelgericht op. Er zijn te weinig afspraken tussen de teamleden onderling. De doorlichting wordt in de kleuterafdeling afgesloten met een gunstig advies beperkt in de tijd.

In de lagere afdeling volgen de leerkrachten meestal consequent onderwijsleerpakketten om het leerplan Nederlands te realiseren. De leerlingenresultaten van zowel methodegebonden en eigen toetsen, genormeerde tests en externe proeven bevestigen dit enigszins. De school analyseerde de resultaten van het leerlingvolgsysteem voor spelling en technisch lezen. Op basis hiervan stuurde ze haar onderwijsaanpak bij. De wijze waarop de teamleden het aanbod voor het leergebied wereldoriëntatie invullen is uiteenlopend. Sommigen volgen sterk een onderwijsleerpakket, anderen werken vooral eigen thema's uit. De leerkrachten leveren een inspanning om de huidige aanpak te conformeren aan de verplichting om het leerplan te realiseren. Ze houden op overzichtslijsten bij of ze alle leerplandoelen in voldoende mate aanbieden. Toch is dit systeem momenteel niet sluitend omdat de afspraken over de leerinhouden op schoolniveau nog niet duidelijk zijn. Het team wil dit op de volgende pedagogische werkdag uitklaren en laat zich begeleiden door de pedagogische begeleidingsdienst om dit succesvol af te ronden.

De school kan niet aantonen dat ze met een eigen planning de leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT in voldoende mate nastreeft. Het team hanteert geen afspraken om vanuit de vooropgestelde eindtermen een volledig, gegradeerd en geïntegreerd aanbod te verzekeren. In de meeste klassen is er een verouderde computerinfrastructuur. De school heeft hiervoor een vernieuwingsproces ingezet. Meerdere teamleden verklaren uit te kijken naar de afronding van dit proces om dan gericht werk te kunnen maken van de integratie van ICT in het dagelijkse klasgebeuren. Het aanbod in de derde graad kan overtuigen dat de eindtermen daar voldoende worden nagestreefd. Het team krijgt het vertrouwen van het inspectieteam om het huidige proces verder te zetten om het schoolaanbod af te stemmen op de maatschappelijke verwachtingen. Dit tekort weegt niet door in het eindadvies.

Trouw aan de schoolvisie maken de leerkrachten van zowel de kleuter- en de lagere afdeling enkele voorwaarden voor goed onderwijs waar. De leerkrachten zorgen in meerdere klassen voor een brede vorming. Het onderwijs sluit aan bij de leefwereld van de kinderen. Er zijn gevarieerde impulsen om de taalontwikkeling van de kinderen te stimuleren. Er zijn goede initiatieven om de werkelijkheid te verkennen. Enkele leerkrachten werken projecten uit waarin de kinderen kansen krijgen om betrokken ervaringen op te doen. Verschillende leerkrachten bieden werk- en groeperingsvormen aan die het actief en zelfstandig leren bevorderen. Enkeligen kunnen dit nog versterken. Kinderen kunnen meestal ontwikkelen binnen een stimulerend pedagogisch klimaat. De leerkrachten hechten veel belang aan de totstandkoming van leer- en denkstrategieën. Algemeen kan de continuïteit binnen het gedifferentieerd werken nog versterkt worden. Het gebruik van passende werk- en groeperingsvormen die differentiatie en eerstelijnszorg ondersteunen kan nog groeien.

De school heeft veel aandacht voor de opvolging van verschillende ontwikkelingsaspecten. Ze probeert haar evaluatiepraktijk hierop af te stemmen. De structurele aandacht voor de zelfevaluatie van de kinderen is beslist een sterk punt van de school. In de kleuterafdeling is de evaluatiepraktijk, met uitzondering van de motorische ontwikkeling, nog niet doelgericht uitgewerkt. Er zijn geen aandachtspunten afgestemd op de eigenheid van elke kleutergroep. In de lagere afdeling kan de evaluatiepraktijk van minder meetbare leerinhouden nog verfijnd worden.

De school rapporteert vanuit de visie dat elk kind groeit op school. De opzet is dat kinderen over hun eigen leren nadenken zodat ze geleidelijk aan ook verantwoordelijk worden voor hun eigen evolutie. Om deze evolutie weer te geven groeit het rapport mee. De rapporteringsvorm is een groeimap die verschillende keren per jaar wordt aangevuld zolang het kind op school is. Daarnaast rapporteert de school nog via andere kanalen en middelen. De rapporteringspraktijk op deze school is sterk uitgewerkt.

Om de verdere ontwikkeling van de school in goede banen te leiden kan het intern leiderschap de beleidsvoering nog meer afstemmen op de mogelijkheden en de intrinsieke motivatie van de leerkrachten. De directeurs kunnen er meer over waken dat de aandachtspunten, waar de school op korte termijn werk moet van maken, meer doelgericht worden gestimuleerd, ondersteund en opgevolgd. De bereidheid tot kritische reflectie en zelfevaluatie van de meeste leerkrachten is zeker een factor die dit ingrijpen positief kan beïnvloeden. Verder kan er nog meer werk worden gemaakt van de verticale afstemming van het onderwijsaanbod. Het is voor het intern leiderschap een uitdaging om de verschillende initiatieven, die vaak met verschillende snelheden op school lopen, op één lijn te brengen. Ook het zorgteam kan hierin een belangrijke ondersteunende rol spelen. De school kan vanuit de opbouw van een sterke teamsfeer en een professionele samenwerking de onderwijskwaliteit in belangrijke mate verstevigen.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs
Nederlands
wereldoriëntatie
Lager onderwijs
Nederlands
wereldoriëntatie
ICT

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Onderwijs
Curriculum
Onderwijsaanbod
Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Rapporteringspraktijk

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- Recent geplande nieuwbouw, verhuizing,...
- Deelname aan specifieke projecten (proeftuin, Comenius, ...)
- Recente directiewissel
- Belangrijke infrastructurele problemen
- Functies op niveau van de scholengroep / scholengemeenschap

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden volgende vaststellingen op:

4.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet niet

- De kleuterafdeling beschikt over weinig outputgegevens en/of andere aanwijzingen die kunnen **aantonen** dat het team de leerplandoelen in voldoende mate aanbiedt en nastreeft.
- De leerkrachten hanteren het 'Ontwikkelingsplan voor de katholieke kleuterschool' als referentiekader. Ze slagen er nog niet in om volledig de achterliggende **visie** en de uitgangspunten uit het referentiekader te verwezenlijken. Ze rubriceren hun activiteiten

niet intentioneel volgens de vier ervaringssituaties en relateren deze niet systematisch aan alle ontwikkelingsdomeinen. Hierdoor krijgen de kleuters minder **doelgerichte** kansen om ofwel spelenderwijze, zelfwerkzaam of betrokken ervaringen op te doen.

- Sinds begin dit schooljaar zoeken de leerkrachten een passende werkwijze om de **volledigheid** en het **evenwicht** van hun aanbod te bewaken. Ze doen beroep op de pedagogische begeleiding om hen hierbij te ondersteunen.
- In een eerste aanzet binnen dit begeleidingstraject hanteren de leerkrachten een zo goed als **uniforme** werkwijze om hun thema's te plannen. Ze brainstormen over mogelijke inhouden en koppelen daar twee dominante ontwikkelingsdomeinen aan. Vervolgens zoeken ze, vanuit verantwoordingsperspectief, voor alle ontwikkelingsaspecten van die domeinen passende activiteiten. Enkele leerkrachten geven aan dat dit de thema's vaak eenzijdig belast. Andere ontwikkelingsaspecten krijgen veel minder tot geen doelgerichte aandacht. Dit hypothekeert het geïntegreerd werken aan een **harmonische ontwikkeling**.
- De leerkrachten koppelen fases uit de ontwikkelingslijnen aan de ontwikkelingsaspecten. Enkele leerkrachten vullen deze ook aan met leerplandoelen. De algemene kwaliteit van de doelenkeuze is afhankelijk van de leerkracht. De aandacht voor de volledigheid, de gerichte koppeling aan de activiteiten en het kiezen van een correct beheersingsniveau gebeurt niet in alle klassen even intensief. Er zijn geen **teamafspraken** om het aanbod af te stemmen op het **ontwikkelingsniveau** van de kleuters.
- De leerkrachten beschikken over een checklist om na te gaan of alle ontwikkelingsdomeinen vanuit de thema's in voldoende mate aan bod komen. Ze nemen het vaste aanbod in de hoeken en in de dagelijks terugkerende activiteiten hier niet in op. Het is nog niet duidelijk in welke mate dit document het aanbod **efficiënt** en **effectief** kan aansturen. Niet alle leerkrachten vullen het nauwgezet in. De leerkrachten die dit wel doen, willen het verfijnen.
- De leerkrachten vertalen hun themaplanning niet in een **doelgerichte** week- of dagplanning. Het is niet duidelijk wanneer ze de effectieve uitvoering van hun themaplanning realiseren. Het is eveneens onduidelijk hoe ze op deze manier **doelgerichte** observaties kunnen uitzetten. De leerkrachten zijn niet vertrouwd met de nadruk die het ontwikkelingsplan en de leerplannen hierop leggen.
- Om de ontwikkeling van de kleuters in kaart te brengen hanteren de leerkrachten sinds enkele weken een nieuw digitaal kleutervolgsysteem. Dit kleutervolgsysteem is opgedeeld aan de hand van de ontwikkelingsdomeinen en wordt op vaste momenten ingevuld. Er zijn geen bindende **afspraken** en **vaste criteria** om het domein taalontwikkeling te scoren. De signalering is algemeen, intuïtief en geënt op persoonlijke ervaring. Alleen op basis van deze interpretatie worden mogelijke risicokinderen dan verder gescreend. Ook voor de verdere screening zijn geen afspraken en vaste criteria.
- In het begin van de derde kleuterklas kan op vraag van de leerkracht een **genormeerde taaltest** worden afgenomen. Dit leidt tot een verhoogde waakzaamheid voor de gesignaleerde risicokinderen tijdens de klassikale activiteiten maar niet tot een **handelingsgerichte aanpak** op korte en/of langere termijn.
- Binnen de huidige GOK-cyclus is het werken aan het verhogen van de **taalvaardigheid** vooropgesteld. Voor de leerkrachten is het evenwel niet duidelijk bij welke talige noden van de kleuters deze keuze aansluit. Het draagvlak voor deze keuze is niet groot. Het is voor sommige teamleden evenmin duidelijk welke concrete doelen en acties op leerlingen-, leerkrachten- en schoolniveau omtrent het verhogen van taalvaardigheid binnen de kleuterafdeling worden vooropgesteld.
- In het kader van haar GOK- en zorgbeleid plant de kleuterafdeling, na Nieuwjaar, expliciete observaties die de taalontwikkeling van de kleuters wel **gradueel** en voor verschillende aspecten in kaart kan brengen. Deze observatielijst is momenteel alleen voor de oudste kleuters opgemaakt.

- De leerkrachten nemen zich voor om op basis van deze observaties kleuters met taalontwikkelingsproblemen tijdens het ‘zorguurtje’ te **begeleiden**.
- Er zijn weinig sporen van andere regelmatige **intentionele differentiatie** afgestemd op de leeftijdsgebonden ontwikkeling van de kleuters. Nochtans zijn de klassen samengesteld met verschillende leeftijdsgroepen. Het contractwerk in de groepen met oudste kleuters komt hier gedeeltelijk aan tegemoet.
- Het kleuterteam hanteert specifiek bronnenmateriaal dat de **taalontwikkeling** kan stimuleren. De systematiek waarmee dit bronnenmateriaal wordt gehanteerd is bij enkele leerkrachten niet altijd doordacht.
- Naar aanleiding van een GOK-actie werd een softwareprogramma geïntroduceerd dat de ontwikkeling van de leesvoorwaarden ondersteunt. Dit is een meerwaarde binnen het aanbod. De opname ervan in de reguliere werking is nog niet afgerond.
- Het is een gewoonte om elementaire en verrijkende woordenschat bij de thema’s te voorzien. Sinds dit schooljaar groeien de **afspraken** om de streefwoordenschat bij jaarlijks terugkerende of kalendergebonden belangstellingscentra op elkaar af te stemmen. Het kleuterteam heeft een begrippenlijst maar wendt deze niet doelgericht en functioneel aan en koppelt ze niet aan afspraken over het aanbod.
- De **klas- en hoekeninrichting** bieden in enkele klassen extra impulsen voor taalstimulering. Enkele hoeken worden er per thema passend verrijkt. Daarnaast zijn er voldoende educatieve spellen gericht op taalontwikkeling voorhanden. De onthaalhoeken zijn niet altijd functioneel uitgebouwd om boeiende gesprekken te organiseren. Meerdere kleuterleerkrachten zetten een klaspop in die taalactiverend werkt.
- De observaties en de themaplanningen tonen in enkele klassen een gevarieerd aanbod van **taalactiviteiten**.
- De boeken- en leeshoek zijn meestal **uitnodigend** opgesteld. Het aanbod wordt verrijkt vanuit de lokale bibliotheek.
- De leerkrachten hebben veel aandacht voor een goede **communicatie** met de ouders. De heen- en weerschriftjes bevorderen ontegensprekelijk verrijkende interactie. Tevens zijn de grondige voorbereidingen van de oudercontacten kwaliteitsvol. Er zijn persoonlijke aandachtspunten van elke kleuter opgenomen bij verschillende ontwikkelingsdomeinen. Deze worden in de groeimap van het kind opgenomen.
- In de objectieven voor de integratie kleuter- en lager onderwijs is er aandacht voor verschillende aspecten van taalontwikkeling. Ze zijn gericht op de **verticale samenhang** en de continuïteit in het pedagogisch-didactisch handelen van de betrokken teamleden.

4.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet niet

- De kleuterafdeling beschikt over weinig outputgegevens en/of andere aanwijzingen die kunnen **aantonen** dat het team de leerplandoelen in voldoende mate aanbiedt en nastreeft.
- De manier van omgaan met het referentiekader en de werkwijze waarop de leerkrachten hun aanbod plannen, bewaken en afstemmen op de leerplandoelen zijn beschreven bij het leergebied Nederlands. De werkwijze voor wereldoriëntatie is identiek. Ook de aanpak van de themaplanning en de opvolging van de ontwikkeling zijn daar terug te vinden.
- De thema’s of belangstellingscentra zijn voldoende gekozen vanuit een **wereldoriënterende aanpak**. Ze zijn vaak kalendergebonden. In enkele klassen hebben de kleuters een inbreng bij de uitwerking ervan. Sommige leerkrachten slagen erin om thema’s verfrissend uit te werken en te voorzien van ontwikkelingsstimulerende activiteiten. Daarbij is er aandacht voor de leef- en belevingswereld van de kinderen.

- Er is door het thematisch onderwijs voldoende aandacht voor horizontale **samenhang** met de andere leergebieden.
- Het klasbeeld is in de ene klas al wat meer gestoffeerd dan in de andere. In de hoeken gebeurt **verrijking** in functie van het thema.
- Er is wisselend aandacht voor de ontwikkeling van een **explorerende** en **onderzoekende** houding bij de kleuters. Enkele (leer)uitstappen in de omgeving van de school sluiten aan bij de natuurlijke exploratiedrang van de kinderen.
- Alhoewel in het schoolwerkplan **afspraken** zijn opgenomen rond de tijd- en ruimtekaders is de gradatie in enkele kleuterklassen eerder slordig en weinig functioneel uitgewerkt.
- In de **evaluatie** van de kleuters voor het groeirapport zijn enkele aspecten van wereldoriëntatie opgenomen.
- Hoewel wereldoriëntatie een **schoolprioriteit** is, zijn er voor dat leergebied weinig concrete initiatieven en acties specifiek voor het kleuteronderwijs.

4.3 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

- De school kan **aantonen** dat zij in voldoende mate met de meeste leerlingen de eindtermen voor Nederlands via de leerplandoelen realiseert.
- Door het vrij **consequent** gebruik van onderwijsleerpakketten zorgen de leerkrachten ervoor dat hun aanbod zo volledig mogelijk is. Waar ze de consequentie soms onderbreken, is het onduidelijk in welke mate ze de achterliggende leerplandoelen, de continue opbouw en het evenwicht tussen de verschillende domeinen bewaken.
- Het domein **schrijven** vullen de leerkrachten niet steeds methodegebonden in. Kinderen oefenen hun productieve schriftelijke communicatieve vaardigheden vaak in andere schrijfcontexten. Daarvoor gebruiken de leerkrachten het ondersteunend stappenplan uit de taalmethode vrijblijvend. De continuïteit in de ontwikkeling van passende schrijfstrategieën kan de school niet aantonen. Toch toont de analyse van het leerlingenwerk een voldoende gevarieerd aanbod met resultaat. Voor het evalueren van schrijfofdrachten zijn er geen **schoolafspraken**.
- Het team voorziet **voldoende onderwijstijd** zoals door de onderwijskoepel wordt geadviseerd. Zij gebruiken die tijd vrij efficiënt door heel gestructureerd les te geven.
- De school introduceert, naar aanleiding van een **effectenmeting** van het zorgbeleid, een nieuwe taalmethode vanaf het tweede leerjaar. Dit vooral om het spelling- en het leesonderwijs nieuwe impulsen te geven. Deze methode is dit schooljaar in bijna alle klassen in gebruik. Daarin zijn de nieuwe eindtermen Nederlands al opgenomen. Het zesde leerjaar, waar men nog niet is overgegaan op deze nieuwe methode heeft vooralsnog geen stappen ondernomen om de nieuwe eindtermen te introduceren.
- In het eerste leerjaar werd een nieuwe methode aanvankelijk lezen en spelling geïntroduceerd.
- De resultaten van de genormeerde toetsen op het einde van het zesde leerjaar en de resultaten van de leerlingen in het vervolgonderwijs vormen voor de school een indicatie om vertrouwen te hebben in de eigen resultaten. De school is er nog niet aan toe om deze **outputgegevens**, met het oog op integrale kwaliteitszorg, grondig te analyseren en intern te communiceren.
- De leerkrachten **evalueren** in hoofdzaak met methodegebonden en eigen toetsen. Daarnaast hanteert de school extern genormeerde tests voor het screenen van de spellingsvaardigheid en voor het bepalen van het niveau voor technisch lezen. De evolutie van de resultaten geeft aan dat kinderen een behoorlijke leerwinst realiseren voor spelling en lezen. Dit mede dankzij de nieuwe en extra inspanningen die er, na de effectenmeting van het zorgbeleid, voor werden opgestart. Bij deze inspanningen zijn zowel de leerkrachten als het zorgteam betrokken.

- De voorstellen van de methode in verband met het **opvolgen** van de algemene taalontwikkeling worden niet gebruikt.
- De klasleerkrachten staan in voor de eerstelijns**remediëring**. De meesten maken foutenanalyses na de afname van methodetoetsen. Ze experimenteren nog niet intensief met passende werk- of groepeeringsvormen om dit mogelijk te maken. Alhoewel dit als een actiepoint is opgenomen bij het thema preventie en remediëring in het GOK-beleidsplan, zijn hier alsnog weinig sporen van terug te vinden. Vanuit het beleid zijn er weinig initiatieven om leerkrachten daar **doelgericht** en **planmatig** in te ondersteunen. Het is dan ook eerder uitzonderlijk dat er een handelingsgerichte begeleiding wordt opgestart voor langere termijn.
- De leerkrachten **begeleiden** kinderen vooral individueel tijdens de oefenfases. Vormen van verlengde instructie voor een aparte kleine groep leerlingen komen binnen de eigen klassetting weinig voor.
- In de meeste klassen zijn er **ondersteunende referentiekaders** in het klasbeeld aanwezig. De leerlingen gebruiken de heuristiek en algoritmes van de methode.
- Voor enkele kinderen met dyslexie zijn er passende sticordi-maatregelen. De school biedt aan leeszwakke kinderen een specifieke remediërende leesmethodiek aan.
- De school onderhoudt goede contacten met externe hulpverleners. Het valt op dat een grote groep kinderen extra ondersteund wordt.
- Meerdere leerkrachten passen de gevarieerde **werk- en groepeeringsvormen** uit de methode toe. Partner- en groepswork zijn in sommige leerlingengroepen goed ingeburgerd. Vanuit een aanvoelen van een tijdsdruk of een wanorde hanteren enkele leerkrachten deze werkvormen minder intensief. De mondelinge communicatieve kansen in hun klas zijn duidelijk beperkt.
- Er is gerichte aandacht voor het **leesonderwijs**. Er zijn op school waardevolle initiatieven opgestart om allerlei leesvormen te introduceren en te implementeren. Dit resulteert in een gevarieerd en doelgericht aanbod dat, naast leestechische training, verschillende aspecten van leesbelangstelling en leesplezier bevordert.
- De meeste teamleden passen de voorstellen van **differentiatie** uit de methode toe. Ze bieden vooral aangepaste leesteksten aan en herhalings- en verdiepingsleerstof bij spelling. Er is voornamelijk tempodifferentiatie tijdens de individuele oefenfases.
- De **ICT-infrastructuur** is te beperkt om de computer als een volwaardig ondersteunend leermiddel in te schakelen.
- Alle domeinen van taalonderwijs worden op het **rapport** vermeld. De puntenverdeling staat in verhouding tot de tijdsbesteding. Hoewel de onderwijsmethode de doelen taalbeschouwing in de onder- en middenbouw geïntegreerd wil realiseren binnen de taaldomeinen, wordt daarover toch apart gerapporteerd.

4.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

- De wijze waarop de teamleden het aanbod uitwerken is uiteenlopend. Alle klassen beschikken over een onderwijsleerpakket. Het behoort tot de autonomie van de leerkracht om te beslissen in welke mate en voor welke onderdelen ze dit pakket effectief en systematisch hanteren. Sommige leerkrachten werken voornamelijk eigen thema's uit om de leerplandoelen te realiseren.
- Het team is er zich van bewust dat dit consequenties inhoudt om de totaliteit van hun aanbod te bewaken en om een verticale lijn met voldoende samenhang en graduele structuur uit te bouwen. Dit is in de prioriteitenwerking van de school opgenomen.
- De leerkrachten brengen hun aanbod in kaart aan de hand van een doelenlijst. Meerdere leerkrachten kunnen aantonen dat hun aanbod de leerplandoelen dekt. Toch is dit systeem momenteel niet sluitend omdat de afspraken over de leerinhouden op schoolniveau nog niet duidelijk zijn. Zo weten de meeste teamleden maar vaag wat het

inhoudelijke aanbod in de andere klassen is. De **verticale afstemming** is gepland voor de tweede pedagogische werkdag dit schooljaar. De manier waarop de school hiaten en overlappingsen wil detecteren is nog niet bepaald. Het traject om tot besluiten, keuzes en bijsturingen te komen evenmin. De school zal zich laten **begeleiden** door de pedagogische begeleidingsdienst om dit succesvol af te werken.

- Uit de **resultaten** van de koepelgebonden toets voor wereldoriëntatie uit het vierde leerjaar blijkt dat de leerlingen de getoetste leerplandoelen behalen. De school **analyseert** deze resultaten niet en maakt er geen gebruik van om het onderwijskundig proces te verankeren en/of bij te sturen.
- De eigen **toetsen** leveren meestal eenzijdige outputgegevens over cursorische inhouden. Het is niet steeds duidelijk welke leerplandoelen worden getoetst. Nochtans zijn er bij enkele leerkrachten sporen van diverse evaluatievormen terug te vinden. Zij gebruiken -veelal onbewust- vormen, waarbij er naast de evaluatie van kennis ook aandacht is voor vaardigheden, technieken en attitudes.
- De leerkrachten bepalen de onderwerpen voor de eigen WO-thema's meestal zelf. De inbreng van de kinderen blijft in enkele klassen beperkt. Het is geen gewoonte om themaplanningen volgens een didactisch stramien uit te werken. Het **hoofddoel** en de **subdoelen** worden eerder uitzonderlijk vooraf duidelijk afgebakend. Kansen om lessen te belichten vanuit verschillende dimensies plannen de leerkrachten eerder impliciet dan expliciet. Ze werken meestal opbouwend in de loop van het thema leerinhouden doelgericht uit. De gehanteerde doelenlijst biedt mogelijkheden om dit proces te evalueren en bij te sturen.
- De leerlingen krijgen in enkele klassen kansen om tijdens de lessen wereldoriëntatie **ervaringsgericht** en **actief** te werken. Soms wordt klasdoorbrekend gewerkt. Er worden gevarieerde werkvormen gebruikt die het interactief leren ondersteunen en productieve leerstrategieën helpen ontwikkelen.
- Geregeld organiseren de leerkrachten themagebonden uitstappen die met de leerlingen worden voorbereid en naverwerkt. Deze dragen bij tot een grotere **realiteitswaarde** van de lessen wereldoriëntatie. Het is ook de gewoonte om de actualiteit te benutten om leerinhouden en –doelen op levensechte wijze kansen te geven.
- De **projecten** met andere binnenlandse of buitenlandse scholen zijn sterk uitgewerkt, inspireren en zijn vaak de aanzet om nieuwe leerinhouden en werkvormen te introduceren.
- Er zijn initiatieven om **verkeersopvoeding** praktijkgericht aan te bieden.
- **Techniek** komt slecht sporadisch voor in het onderwijsaanbod. Er zijn een aantal initiatieven van individuele leerkrachten, maar op schoolniveau is dit domein niet gradueel uitgebouwd. De informatie over de strategie die school voorziet om de nieuwe eindtermen techniek te introduceren, te ondersteunen, op te volgen en te implementeren is diffuus.
- De leerkrachten creëren doelgerichte en regelmatige kansen om de **leergebiedoverschrijdende** eindtermen leren leren geïntegreerd binnen wereldoriëntatie na te streven. We kunnen hier spreken van een voorbeeld van goede onderwijspraktijk.
- **Tijd- en ruimtekaders** worden in enkele klassen niet systematisch als ondersteunend leermiddel gebruikt.
- De **ICT-infrastructuur** is beperkt om het onderwijs te ondersteunen. In verschillende klassen is het dan ook eerder zeldzaam dat de leerkrachten de kansen aanwenden die wereldoriëntatie biedt om geïntegreerd de ICT eindtermen na te streven. Het beleid beweert dat het einde van de technische malaise in zicht is. Enkele leerkrachten kunnen hun praktijk zeker verrijken door ICT-toepassingen te voorzien.

4.5 Lager onderwijs: ICT

Voldoet niet

- De school kan niet **aantonen** dat ze met een eigen planning de leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT in voldoende mate nastreeft.
- Het team hanteert geen **afspraken** om vanuit de vooropgestelde eindtermen een volledig, **gegradeerd** en **geïntegreerd** aanbod te verzekeren.
- De **computerinfrastructuur** en de ondersteunende **software** zijn in bijna alle klassen aan vernieuwing toe. De staat van het huidige computerpark belemmert de school om voldoende tegemoet te komen aan haar inspanningsverplichting voor ICT.
- De **netwerkproblemen**, waarmee de school al geruime tijd kampt, lijken nu eindelijk van de baan te zijn. Zo komt er meer tijd vrij om de infrastructuur in de klassen aan te passen. Het schoolbeleid heeft daartoe de nodige middelen vrijgemaakt. Er worden in alle klassen extra computers voorzien. Dit als basisvoorwaarde en vertrekpunt voor het pedagogisch-didactisch handelen van de leerkrachten.
- Er is op school een actieplan dat het ICT-beleid **ondersteunt**. Het is evenwel weinig gekend bij het team. Dit plan kan aan kracht winnen als het nog duidelijker acties voorziet gericht op het pedagogisch-didactisch handelen.
- De school zorgt voor **aanzetten** rond ICT in het **kleuteronderwijs**. De kleuterleerkrachten hebben hier aandacht voor.
- De **ICT-competenties** van de leerkrachten in de lagere afdeling variëren. De integratie van ICT in het dagelijkse klasgebeuren is eerder teamlidafhankelijk en heeft in een aantal klassen, met het oog op het creëren van een rijke leeromgeving, nog groeikansen.
- Vanaf het derde leerjaar is er in elke klas een digitaal bord. Dit **medium** plaatst de leerkrachten voor nieuwe uitdagingen. Momenteel hebben de mogelijkheden die deze borden bieden groeikansen. Enkele leerkrachten denken nog niet grondig na over de manier waarop die borden het effectief leren in een krachtige leeromgeving kunnen ondersteunen. De impact van het medium op het doelgericht en actief ondersteunen van leerprocessen is dan ook minimaal.
- Het aanbod van de leerkrachten in de derde graad geeft indicaties dat de eindtermen daar voldoende worden nagestreefd met uitzondering van eindterm drie waarvoor onvoldoende software aanwezig is.
- Verschillende leerkrachten bieden hun leerlingen extra oefenkansen via hun klasblog. Dit is zeker een waardevol initiatief dat in de klaspraktijk kan geïntegreerd worden.
- Er zijn enkele sporen van voorbeelden van **evaluatie** maar dit is zeer leerkrachtgebonden. De rapportering ervan naar de ouders gebeurt niet.

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

5.3 Materieel beleid

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ondersteuning
- doeltreffendheid.

5.5.1 Onderwijsaanbod

Vaststellingen

- Het onderwijsaanbod op deze school is **divers**. In het pedagogisch project lezen we: *Het intern klimaat tussen leerkrachten, leerlingen,... moet vertrekken vanuit het vertrouwen in anderen, dit kan slechts in een sfeer waarin elkaar begrijpen, stimuleren en dragen belangrijk is.* Deze basisgedachte leidt ertoe dat de teamleden veel vrijheid krijgen om hun eigenheid in hun onderwijsaanbod te plaatsen. Deze diversiteit wordt als een rijkdom gezien.
- Dit leidt ertoe dat er weinig bindende pedagogisch-didactische afspraken in het **schoolwerkplan** zijn opgenomen. Leerkrachten worden verondersteld te werken volgens de algemene principes van de leerplannen. Dit moet voldoende verticale en horizontale samenhang garanderen. Samenwerking tussen klassen onderling wordt hierbij als een belangrijke motor gepromoot. Er is een sterke parallelwerking.
- In het kleuteronderwijs is de **horizontale** samenhang tussen de leergebieden vanuit de themawerking aanwezig. In de lagere afdeling is er vooral een samenhang tussen de onderwerpen van wereldoriëntatie en muzische vorming.
- De **verticale** samenhang van de leer- en ontwikkelingsinhouden is in de kleuterafdeling onvoldoende uitgewerkt. De kleuterleerkrachten hebben geen afspraken die focussen op de verschillende fases van de ontwikkelingslijnen in het ontwikkelingsplan.
- In de lagere afdeling zorgen de onderwijsmethodes bij verschillende leergebieden voor voldoende verticale **samenhang**. Binnen de leergebieden muzische vorming en wereldoriëntatie is er minder samenhang en gradatie over de verschillende leerjaren heen.
- Niet alle leerkrachten slagen erin om de **uitgangspunten** van de leerplannen efficiënt in hun klaspraktijk te realiseren. Ze worstelen nog met het evenwicht tussen een vooral kennisgerichte versus een meer ervaringsgerichte aanpak.
- Het schoolbeleid voorziet weinig doelgerichte **ondersteuning** om leerkrachten bij deze evenwichtsoefening te begeleiden.
- De kinderen kunnen in een **stimulerend pedagogisch klimaat** ontwikkelen en leren. In de meeste groepen is er een gestructureerd en ordelijk leef- en werkklimaat. Leerlingen en leerkrachten gaan respectvol met elkaar om. De feedback die kinderen krijgen is aanmoedigend.
- In enkele klassen verhoogt de inrichting en de aankleding van het lokaal de **positieve leef sfeer**. De voorziene bouwwerken voor de vestigingsplaats Torhoutsesteenweg kunnen weldra starten. De opfrissing en verfraaiing van de klassen in die vestigingsplaats is dringend nodig.
- In het schoolwerkplan wordt **differentiatie** als een belangrijke en steeds aan te wenden component van het dagelijks didactisch handelen vooruitgeschoven. Binnen de school zijn er op klasniveau eerder weinig sporen van terug te vinden. In de nieuwe taalmethode is een differentiatie model geïntegreerd. De **continuïteit** en de gelijkgerichtheid binnen dit gedifferentieerd werken is zeer verschillend en wisselend van kwaliteit. Sommige leerkrachten sturen dit zeer klassikaal aan of maken gebruik van extra ondersteuning om het te realiseren. Soepele werkvormen die het differentiëren efficiënt mogelijk maken worden weinig aangewend. De inschakeling van computerprogramma's voor differentiële opdrachten heeft nog veel groeikansen.

- In alle klassen hebben de leerkrachten gerichte aandacht voor de ontwikkeling van de **zelfsturing** en van de **denkstrategieën**. De school hanteert een specifieke methodiek om het leren denken te bevorderen. In heel wat klassen is dit zeer sterk uitgewerkt.
- Het **werkelijkheidsggericht** onderwijs is voldoende. De school neemt deel aan heel wat acties en projecten. De meerdaagse schooluitstappen versterken dit extra.
- Er zijn sporen van een teamgericht gestructureerd reflecteren op de **doeltreffendheid** van de onderwijsaanpak en het didactisch handelen. Vanuit het GOK- en het zorgbeleid komen hiervoor impulsen. Dat komt ter sprake tijdens de overlegmomenten.
- De school staat voor een uitdaging om haar structuur creatief in te vullen. De leerkrachten kunnen hierin meegroeien onder meer door reflectie op relevante praktijkvoorbeelden. Het schoolbeleid kan dit gebruiken om de **ontwikkeling** van haar teamleden te **ondersteunen**. De diversiteit binnen het team dreigt anders eerder een rem dan een stimulans voor ontwikkeling te worden.

5.6 Begeleiding

5.7 Evaluatie

5.7.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ondersteuning
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- De school stelt in haar schoolwerkplanning dat de **visies** uit de verschillende leerplannen richtinggevend zijn voor de eigen evaluatiepraktijk.
- In haar schoolbrochure specificeert de school haar verschillende invalshoeken voor het evalueren. Daarbij heeft ze oog voor **effect** zowel op leerling- als op leerkrachtniveau.
- De school ontwikkelde een duidelijke visie op rapporteren. Hieruit blijkt de sterke aandacht voor het opvolgen van de evolutie van **verschillende ontwikkelingsaspecten**. Zachte evaluatievormen die de leerkrachten in staat moeten stellen om resultaten van complexe leerprocessen doelgericht te vatten, zijn zowel op beleids- als op uitvoeringsniveau niet duidelijk afgelijnd. De **criteria** voor het toekennen van scores zijn leerkrachtafhankelijk.
- Daardoor blijft de evaluatiepraktijk van verschillende leergebieden nog sterk gericht op **meetbare leerinhouden**. De nadruk ligt vaak op kennisreproductie. Kennisconstructie komt voor maar is geen algemene verworvenheid.
- De school maakt duidelijke **afspraken** over de frequentie en de momenten van evalueren.
- De school stimuleert systematisch het vermogen tot **zelfevaluatie** van de kinderen. Naar aanleiding van verschillende activiteiten en steeds naar aanleiding van summatieve toetsen, evalueren kinderen zichzelf aan de hand van een vast stramien.
- De school heeft aandacht voor het **afstemmen** van de evaluatie op de mogelijkheden van de kinderen. De leerkrachten van de bovenbouw koppelen hun evaluatie aan haalbare streefcijfers voor elk kind. Dit steeds in samenspraak, zowel met de leerling als met de ouders.
- Voor de oudercontacten bezinnen de leerkrachten zich grondig over de leer- en leefhoudingen van hun leerlingen. Dit **verbreedt** zeker hun kijk op de kinderen.
- In de kleuterafdeling is de evaluatiepraktijk, met uitzondering van de motorische ontwikkeling, nog niet **doelgericht** uitgewerkt. Er zijn geen aandachtspunten afgestemd op de eigenheid van elke kleutergroep. Dit leidt tot een gedeeltelijke en subjectieve beeldvorming van de kleuters.

- De zorgleerkrachten **ondersteunen** sinds dit schooljaar de kleuterleerkrachten bij hun evaluatiepraktijk. Zij observeren op vraag de kleuters tijdens het zorguurtje. Daarvoor ontwikkelden ze enkele specifieke observatielijsten gericht op verschillende ontwikkelingsdomeinen.
- Op het multi disciplinair overleg zijn verschillende gegevens het uitgangspunt voor overleg. De mogelijkheden die het recent ingevoerd elektronisch **leerlingvolgsysteem** biedt om hieraan nieuwe impulsen te geven worden voorzichtig afgetoetst.
- De evaluatiegegevens van de tests van het leerlingvolgsysteem zijn onderwerp van reflectie binnen het team. Het zorgteam bracht op basis van analyse van resultaten de **effecten** over vier jaar heen in kaart. Ze vormden de aanleiding voor een aantal bijstellingen in het onderwijsaanbod en gaven aanleiding tot specifieke **ondersteuning**.
- De evaluatiepraktijk is weinig onderwerp van **reflectie** op schoolniveau. De school grijpt de extra kansen die de prioriteitenwerking rond wereldoriëntatie creëert niet aan om te experimenteren met diverse evaluatievormen. Hier laat de school een kans liggen om **doelgerichte** vernieuwing te introduceren.

5.7.2 Rapporteringspraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- De school rapporteert vanuit de **visie** dat elk kind groeit op school. Om deze evolutie weer te geven groeit ook het rapport mee. De school wil dus ontwikkeling tonen in plaats van momentopnames. Ze wil dat kinderen zelf over hun eigen leren nadenken zodat ze geleidelijk aan ook verantwoordelijk worden voor hun eigen evolutie. Deze rapporteringsvisie leeft expliciet bij alle leerkrachten.
- De rapporteringsvorm is een **groeimap** die verschillende keren per jaar wordt aangevuld zolang het kind op school is. Ouders worden hierover duidelijk ingelicht.
- Leerkrachten noteren naast puntegegevens voor de leergebieden een evolutietabel waarop ze de leerlingresultaten plaatsen tegenover het leerjaargemiddelde. Daarnaast krijgen kinderen feedback over hun welbevinden en betrokkenheid, leren leren en sociale vaardigheden. Deze twee laatste rubrieken zijn geënt op de leergebiedoverschrijdende eindtermen. Het geheel resulteert in een **ontwikkelingsgerichte** algemene beoordeling. Leerkrachten geven vaak positieve feedback. Kinderen reflecteren over hun eigen prestaties.
- Het rapport is niet het enige middel om de evolutie van de kinderen weer te geven. Via '**agendacommentaren**' communiceren de leerkrachten systematisch over de dagdagelijkse resultaten van de leerlingen. In enkele klassen is dit van hoogstaande kwaliteit. Alle toetsen en leerlingenwerkjes gaan ter inzage mee naar huis.
- Het rapport bevat cijfermatige **beoordelingen** van geleverde prestaties bij alle leergebieden behalve ICT. De leergebieden Nederlands, wiskunde, bewegingsopvoeding en muzische opvoeding worden verder onderverdeeld in de bijhorende domeinen. Voor muzische opvoeding is dit niet conform het leerplan. Wereldoriëntatie is niet onderverdeeld maar ouders krijgen hierover meer uitleg in de bijlagen.
- De cijfers op de 'grote rapporten', die twee maal per jaar worden meegegeven, moeten een **objectief** beeld weergeven van de evolutie van de leerling. Daarnaast zijn er scores bij alle leergebieden via opgespaarde punten van dagelijks werk. Deze punten zijn ook terug te vinden op het tussentijds rapport dat om de veertien dagen wordt meegegeven.

- In het eerste leerjaar rapporteren de leerkrachten sinds dit schooljaar aan de hand van het 'ontwikkelingsrapport'. Vanuit de **visie** dat kinderen voortdurend ontwikkelen en de school een rapport wil aanbieden dat dit in kaart brengt, kiezen de leerkrachten ervoor om via doelen te rapporteren. Zo krijgen ouders een realistisch beeld van het kind. Alle doelen die de kinderen op het einde van het eerste leerjaar moeten bereiken, zijn erin opgenomen. Wanneer een kind een doel bereikt heeft, wordt de bijhorende bol groen gekleurd. Ouders kunnen zo duidelijk aflezen waar het kind zich in het ontwikkelingsproces bevindt.
- De school communiceert frequent, zowel intern als met ouders en andere schoolbetrokkenen, over de evaluatiegegevens van haar leerlingen. Dit gebeurt tijdens formele en informele gesprekken, zorgoverleg, overgangsgesprekken, multidisciplinair overleg, oudercontacten en via de agenda van de leerlingen en de rapporten. De voorbereidingen van de oudercontacten zijn in beide afdelingen van een opmerkelijke kwaliteit.

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

Vaststellingen

- Het intern leiderschap heeft de afgelopen jaren een duidelijke **visie** op beleidsvoering ontwikkeld en neemt deze op in het schoolwerkplan. Het wil vooral pedagogische ruimte en vrijheid creëren. Dit om leerkrachten voldoende kansen te geven om zichzelf zo goed mogelijk te ontplooiën en om via deze dynamiek tot een actieve en vernieuwingsgerichte school te komen. Daarnaast wil het intern leiderschap uitdagingen plaatsen binnen de school. Deze moeten het team aanzetten om te bewegen, om samen na te denken, om te komen tot gemeenschappelijk actie.
- Deze visie impliceert sterke betrokkenheid en verantwoordelijkheidsbesef van elk teamlid. Vernieuwingsprocessen groeien bottom up. Teamleden gaan zelfgekozen uitdagingen samen aan. Waar in het verleden deze beleidsaanpak voldoende werkte, is ze momenteel niet krachtig genoeg om de nodige **gezamenlijke doelgerichtheid** op te wekken. De teamleden zijn vooral gefocust op hun eigen klaswerking en voelen zich minder betrokken bij de **ontwikkelingen** op schoolniveau. Dit heeft een duidelijke weerslag op de kracht van de ontwikkelingen. Het intern leiderschap stemt veranderingsprocessen nog niet doelgericht op deze beginsituatie af.
- De teamleden geven aan dat ze het **gedeeld leiderschap** dat sinds vorig jaar op school fungeert, appreciëren. Het zorgt voor een nieuwe dynamiek. De taakverdeling is duidelijk.
- Het **schoolbeleid** wordt soms als theoretisch en weinig praktijkgericht voorgesteld. Meerdere leerkrachten stellen dat zij daadkracht missen bij het nemen van beslissingen ondanks het feit dat er goede structuren voor open communicatie aanwezig zijn.
- De masterplannen van de school zijn operationele plannen die inzicht, overzicht en uitzicht moeten bieden. Ze vermelden acties die dynamisch en toekomstgericht, over middellange termijn de kwaliteit op de werkvloer moeten verhogen. Ze maken de relatie tussen de verschillende beleidslijnen zichtbaar. Voor de teamleden echter zijn het geen levende en duidelijke plannen waarin **doelen** op korte en lange termijn SMART zijn omschreven en waarin de verantwoordelijkheid van alle betrokkenen is gespecificeerd. De leerkrachten kunnen de onmiddellijke linken met de klaspraktijk moeilijk omschrijven. Ze kunnen maar vaag hun rol in implementatietrajecten verwoorden. Nochtans voorziet het schoolbeleid voldoende overlegmomenten waarop dit kan geduid worden.
- De huidige aanpak om aan de implementatie van de ICT eindtermen te werken geeft vertrouwen om het tekort voor het leergebied ICT niet mee te nemen in de eindconclusie.

- De school en de leerkrachten zijn bereid tot kritische **(zelf)reflectie**. Elk schooljaar evalueert het team verschillende aspecten van de werking via een tevredenheidsenquête. Het oordeel berust echter bijna uitsluitend op perceptie. De onderwerpen van de enquête zijn heel algemeen. Ze bevragen geen vooropgestelde doelen bij prioriteiten noch concrete onderwijskundige processen. De bijsturing van de bevraging voor de GOK-evaluatie kan hier inspirerend werken.
- Tussen parallelleerkrachten is een grote dosis **gezamenlijke doelgerichtheid**. De leerkrachten krijgen heel veel kansen om zelf de koers in hun klas uit te zetten en doen dit goedbedoeld en enthousiast. Dat houdt risico's in voor het gelijkgericht werken op schoolniveau. Bovendien zijn hierbij ook verschillende ontwikkelingssnelheden waarneembaar. Zo groeit het team verder uit elkaar. Enkele formele afspraken met doelgerichte **ondersteuning** en opvolging kunnen hier een meerwaarde inhouden.
- Het zorgteam is een pijler binnen het algemene beleid. Het ligt aan de basis van enkele **ontwikkelingen** op school. Het vertrekt hiervoor vanuit outputgegevens en knelpunten die het ervaart en plaatst deze in een ruimer perspectief om bijstellingen te introduceren.
- De **besluitvorming** is meestal transparant en gebeurt gezamenlijk, voornamelijk tijdens de personeelsvergaderingen. De beslissingen worden in consensus genomen maar sommige leerkrachten voelen zich minder gehoord. De school verzorgt haar communicatie met alle participanten.
- Het valt op dat enkele aanbevelingen uit het vorige doorlichtingsverslag nu worden aangepakt.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De opstart van de werkwijze om, met de steun van de pedagogische begeleiding, het aanbod te plannen en te bewaken in de kleuterafdeling.
- Het aanbod van gevarieerde impulsen om de taalontwikkeling van de kinderen te stimuleren.
- De voorbereiding van de communicatie met ouders gericht op een ruim beeld van de ontwikkeling van de kinderen.
- De introductie van vernieuwing in het taalonderwijs op basis van een effectenmeting in het lager onderwijs.
- De stimulering van de leescultuur aan de hand van gevarieerde leesvormen.
- Het uitwerken van projecten waarin kinderen veel kansen krijgen om betrokken en actief ervaringen op te doen.
- De integratie van denk- en leerstrategieën in Nederlands en wereldoriëntatie.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De inspanning om kinderen te laten ontwikkelen binnen een stimulerend pedagogisch klimaat.
- De aandacht voor de opvolging van de evolutie van verschillende ontwikkelingsaspecten.
- De structurele aandacht voor zelfevaluatie van kinderen.
- De rapportering via verschillende kanalen en middelen.
- De opzet om de rapportering een middel voor verantwoordelijkheid voor eigen evolutie te maken.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het creëren van ruimte waarbinnen leerkrachten voldoende kansen krijgen om zichzelf zo goed mogelijk te ontplooiën.
- De bereidheid tot kritische reflectie en zelfevaluatie van het team.
- De aandacht vanuit het beleid voor een participatieve besluitvorming.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De verticale samenhang van het onderwijsaanbod voor wereldoriëntatie in de lagere afdeling stroomlijnen.
- Het traject om dit te realiseren doelgericht, efficiënt en met aandacht voor ondersteuning uitwerken.
- Het gebruik van actieve werk- en groeperingsvormen, die de communicatie tussen kinderen bevorderen, opvoeren en veralgemenen.
- Het systematisch en gradueel nastreven van de leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT sluitend implementeren.
- De vernieuwing van het computerpark afronden.
- Het gebruik van het digitaal bord als motor voor een krachtige leeromgeving meer diepgaand uitwerken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het gebruik van passende werk- en groeperingsvormen die differentiatie en eerstelijnszorg ondersteunen, bevorderen, opvoeren en veralgemenen.
- De evaluatiepraktijk in de kleuterafdeling doelgericht uitwerken.
- De evaluatiepraktijk van minder meetbare leerinhouden verfijnen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De beleidsvoering meer afstemmen op de mogelijkheden en de intrinsieke motivatie van de leerkrachten.
- De jaarlijkse tevredenheidsenquête voor de leerkrachten verder uitwerken als een krachtig middel om doelgericht en objectief de kwaliteit en het effect van processen in kaart te brengen.
- De analyse van outputgegevens nog sterker meenemen binnen de eigen kwaliteitszorg.
- De uitvoering van gekozen acties meer stimuleren, coachen en opvolgen op de klasvloer.
- Het principe van de kwaliteitscirkel toepassen bij de planning en uitvoering van prioriteiten en verbeteringstrajecten.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het systematisch en voldoende nastreven van de ontwikkelingsdoelen Nederlands en wereldoriëntatie in de kleuterafdeling.

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor lager onderwijs.

BEPERKT GUNSTIG

Kleuteronderwijs

omwille van onvoldoende nastreven van de ontwikkelingsdoelen voor

Nederlands

wereldoriëntatie

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet vanaf **1 september 2013** kunnen aantonen dat de tekorten met een beperkt gunstig in voldoende mate werden geremedieerd.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Ingrid Ocket

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname

Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: